

3. konzultace z AJ – 7. 11. 2020

Všichni Pošlete vypracovaná cvičení z 2. konzultace

NUTNO ZNÁT NEPRAVIDELNÁ SLOVESA - MINULÝ ČAS A PŘÍČESTÍ MINULÉ! – str. 173

Všichni

Použití předpřítomného času:

+ Předpřítomný čas – cvičení (Doplňte a pošlete zpět!)

Předpřítomný čas

využijte video na You Tube <https://www.youtube.com/watch?v=ENao97DDmQQ&t=1s>

HAVE/ HAS + příčestí minulé

Předpřítomný čas nejčastěji používáme ve třech případech.

1) **Zkušenosti, “již dosažené skóre”** (I've been to the USA twice. I haven't seen the film)

2) **Změny, “dnes je něco jinak”** (I've become a teacher. I've lost my keys.)

ALE POZOR! I finished my studies and then I became a teacher. – *minulý čas*

I lost my keys but somebody found them and returned them. – *minulý čas*

3) **Nedávné děje, v poslední době se stalo** (I haven't seen her recently. x I didn't see her at the party.)

Předpřítomný čas v běžných podobách

Podívejte se na několik příkladů, které ukazují, jak se předpřítomný čas nejčastěji používá. Všimněte si především tučně vtištěných slov a frází, **kteří jsou pro tento čas typické** (neznámá to však, že s nimi vždy je jen předpřítomný čas).

- I have **never** been **to** the USA. – říkáme, k čemu vůbec nikdy nedošlo (nikdy za mého života) ale stále se to může změnit – je to jen současný stav
- Have you **ever** eaten caviar? - tento příklad se podobá předchozí větě: zajímá nás, zda k tomu již vůbec někdy došlo
- I have **always** wanted to be a doctor. – vždycky jsem chtěl a stále ještě chci
- I've **just** finished my work. (Právě jsem dokončil svoji práci.) – právě teď se to stalo, je to tedy velice nedávná minulost, skoro přítomnost
- Have you taken out the garbage **yet**? (Už jsi vynesl ty odpadky?) – ptáme se, jestli už to je udělané nebo ne. YET naznačuje, že se něco očekává, že tedy ty odpadky měl vynést a nás zajímá, zda to již udělal nebo ne, tedy zajímá nás současný stav.
- No, I haven't done it **yet**. – Tato věta odpovídá na předchozí – oznamuje, že požadovaný úkon (vynesení odpadků) ještě neudělal
- Can you feed the dog? – I've **already** fed him. – oznamujeme, že již je to uděláno. ALREADY používáme, pokud něco proběhlo dříve, než někdo očekával.
- I **still** haven't found the keys that I lost last week. – Stále ještě se to nepodařilo. STILL používáme takto v záporných větách v případě, že se někdo o něco snaží a stále ještě to neudělal.
- I've seen two films **today**. – Dnešek je ještě součástí přítomnosti, dnešek je nyní. Daná situace se tedy ještě může změnit – můžu se ještě na nějaké filmy podívat – proto předpřítomný čas
- I've met five famous people **in my life**. – Za svůj život ještě nějaké možná potkám, jedná se tedy o otevřenou přítomnost, je to jen současný stav, nikoliv něco co už je nenávratně pryč.

- I've **recently** visited the USA. – Recently/lately naznačuje, že se jedná o nedávnou minulost (v poslední době).
- **How many** books by Shakespeare have you read? – ptáme se, kolik jich již četl, tedy na současný stav – ten se může ještě libovolně měnit
- **How many times** have I told you? – ptáme se na to, kolikrát již to proběhlo, opět tedy současný stav, který se může měnit
- **How long** have you lived here? (or How long have you been living here?) – ptáme se, jak již je to dlouho, opět na současný stav, který je stále otevřený
- I've lived here **all my life**. – celý můj život, jeto stále ještě otevřená věc, ještě tu pravděpodobně bydlet budu
- I've loved U2 **since** I bought their first album. – od té doby až do dnes, stále je miluju, je to tedy ještě otevřená přítomnost, neříkám tedy jen to, co bylo, ale i to, co je nyní
- I've been a teacher **for** eight years. – je to tak již osm let, stále to tak je, stále jsem ještě učitel, neříkám tedy jen to, co bylo, ale i to, co je nyní

gone vs. been

Have you **gone** shopping? = Šla jsi nakupovat?

Třeba voláme z domova manželce, zda šla nakupovat, když doma není.

Have you **been** shopping? = Nakoupila jsi?

Když třeba přijdeme hladoví a ptáme, jestli je doma něco k jídlu.

He's **gone** to Dublin. = Odjel do Dublinu.

Je stále v Dublinu. Třeba je tam na služební cestě.

He's **been** to Dublin. = Byl v Dublinu.

Byl tam a už je zpět. Je to jeho zkušenost.

Kdy předpřítomný čas nelze použít

1) Ve větě je přísl. určení času v minulosti

Pokud ve větě je příslovečné určení času týkající se minulosti (*yesterday, last year, in September, in winter, at the party, in his lifetime* apod.) či daná věta se jinak týká minulosti, předpřítomný čas NELZE použít.

Srovnejte:

Shakespeare never visited our town. – Shakespeare již nežije, tedy never je myšleno pouze pro minulost. Už se do našeho města ani nikdy nepodívá.

Stephen King has never visited our town. – Stephen King ještě žije, *never* je tedy myšleno až do současnosti.

How many books did Shakespeare write?

How many books has Stephen King written?

St. Paul's Cathedral was designed by Christopher Wren. – mluvíme o minulosti, o historii.

When I was a child, I was never late for school. – I když je zde *NEVER*, jedná se o minulost, tedy o mé dětství. Neříkáme, že jsem nikdy nepřišel do školy pozdě, ale pouze v dětství, které už bylo.

When did you return? – V otázce na čas – kdy – vždy používáme minulý čas, nezajímá nás totiž přítomnost, ale minulost, **kdy** se to stalo. (When did you see this film?)

I've broken my arm! – How did it happen? – V první větě dotyčný oznamuje, že má zlomenou ruku, druhá věta se však již ptá na minulost, nikoliv na přítomnost, ne co je teď, ale jak to tehdy bylo.

V odpovědi na tuto otázku potom dále budou už minulé časy. Předpřítomným pouze sdělujeme, že má zlomenou ruku.

2) Ve vyprávění

Častá chyba studentů je, že při vyprávění příběhu používají tu a tam předpřítomný čas. Vyprávění je vesměs sled událostí, které se již staly, a proto se zde předpřítomný čas nemůže objevit takřka nikdy. Předpřítomný čas není jeden z tzv. *narrative tenses* (časů určených pro vyprávění).

Cvičení

A Do následujících 10 vět doplňte správné sloveso ve správném tvaru. Jedná se o předpřítomný čas, takže se bude jednat o tzv. minulé příčestí (třetí tvar nepravidelných sloves či koncovka -ed u pravidelných). Nezapomeňte, že se často jedná o ustálené kombinace slov – klidně použijte slovník.

1. Have you everinto trouble at school? (dostat se)
2. Have you ever..... down the stairs and hurt yourself? (spadnout)
3. Have you evera wallet with a lot of money in it? (ztratit)
4. Have you ever..... 911? (volat)
5. Have you everpart in a sports competition? (účastnit se)
6. Have you evera decision that you regretted afterwards? (udělat)
7. Have you evera gun at a target? (vystřelit)
8. Have you everbad advice to anyone? (poradit/dát radu)
9. Have you evera lie to make someone happy? (lhát)
10. Have you ever..... for directions when you were lost? (zeptat se)

B Doplňte do každé věty správný tvar slovesa v závorce, použijte předpřítomný nebo minulý prostý čas.

1. Lost in Translation is my favourite movie. I(see) it many times.
2. "You have nice jeans!" – "Yeah, I(buy) them last week."
3. "Where(you / be) yesterday at 5 pm?" – "At home."
4. "When(he / finish) work?" – "At 4 pm."
5. "Where is Jack?" – "I don't know, I(not / see) him."
6. "Who(discover) America?" – "Christopher Columbus."
7. "We..... (be) married for three years. We're still a very happy couple."
8. "Oh no! I(lose) my keys! How will I get home?"
9. "You like Shakespeare? How many of his plays(you / read)?"
10. When I was a child, I(like) playing with toy trains.

gone vs. been

Cvičení:

- 1) He isn't in the office. He's ___ (go) to see a client.**
- 2) Yes, I know the place. I've ___ (go) there many times.**
- 3) They've ___ (go) on holiday. They're coming back next week.**
- 4) Have you ever ___ (go) to Mexico?**
- 5) She has never ___ (go) to Rome.**